

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0263/2012

25.7.2012

RAPORT

Sotsiaalinvesteeringute kokkulepe vastuseks kriisile
(2012/2003(INI))

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

Raportöör: Danuta Jazłowiecka

RR\910299ET.doc

PE485.948v02-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

PR_INI

SISUKORD

	Lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	10
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	12

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

sotsiaalinvesteeringute kokkuleppe kohta vastuseks kriisile

(2012/2003(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 5, 6, 9, 147, 149, 151 ja 153,
- võttes arvesse komisjoni 3. märtsi 2010. aasta teatist „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia” (COM(2010)2020),
- võttes arvesse komisjoni 23. novembri 2010. aasta teatist „Uute oskuste ja töökohtade tegevuskava. Euroopa panus täieliku tööhõive saavutamisse” (COM(2010)0682) ja oma 26. oktoobri 2011. aasta resolutsiooni samal teemal¹,
- võttes arvesse komisjoni 23. novembri 2011. aasta teatist „Iga-aastane majanduskasvu analüüs 2012” (AGS) (COM(2011)0815), sellele lisatud „Ühise tööhõivearuande eelnõu” ja oma 15. veebruari 2012. aasta resolutsiooni tööhõive- ja sotsiaalsete aspektide kohta 2012. aasta majanduskasvu analüüsis²,
- võttes arvesse komisjoni 18. aprilli 2012. aasta teatist „Töövõimalusterohke majanduse taastumine” (COM(2012)0173),
- võttes arvesse komisjoni 3. oktoobri 2008. aasta teatist, milles käsitletakse komisjoni soovitusel tööturult tõrjutud isikute aktiivsema kaasamise kohta (KOM(2008)0639) ja oma 6. mai 2009. aasta resolutsiooni samal teemal³,
- võttes arvesse Eurostati 2012. aasta jaanuaris tehtud uuringut ja Eurostati 8. veebruari 2012. aasta pressiteadet⁴,
- võttes arvesse komisjoni teatist „Vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa tegevusprogramm: sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse Euroopa raamistik” (COM(2010)0758), Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust selle kohta⁵ ja oma 15. novembri 2011. aasta resolutsiooni samal teemal⁶,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2008. aasta otsust vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa aasta (2010) kohta⁷,
- võttes arvesse komisjoni 2. juuli 2008. aasta teatist „Uus sotsiaalmeetmete kava:

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0466.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0047.

³ ELT C 212E, 5.8.2010, lk 23.

⁴ Eurostati pressiteade 21/2012, lk 1.

⁵ ELT C 238, 25.8.2011, lk 130.

⁶ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0495.

⁷ ELT L 298, 7.11.2008, lk 20.

võimalused, juurdepääs ja solidaarsus 21. sajandi Euroopas” (COM(2008)0412) ja oma 6. mai 2009. aasta resolutsioon samal teemal¹,

- võttes arvesse komisjoni teatist „Riikide rahanduse pikaajaline jätkusuutlikkus majanduse elavnemise kontekstis” (COM(2009)0545) ja oma 20. mai 2010. aasta resolutsiooni samal teemal²,
- võttes arvesse komisjoni 9. juuni 2010. aasta teatist „Euroopa koostöö edendamine kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas, et toetada Euroopa 2020. aasta strateegia rakendamist” (COM(2010)0296) ja oma 8. juuni 2011. aasta resolutsiooni samal teemal³,
- võttes arvesse oma 25. oktoobri 2011. aasta resolutsiooni puuetega isikute liikuvuse ja kaasamise ning Euroopa puuetega inimeste strateegia 2010–2020 kohta⁴,
- võttes arvesse oma 1. detsembri 2011. aasta resolutsiooni kooli poolelijätmise vähendamise kohta⁵,
- võttes arvesse Brugge kommünikeed Euroopa tõhustatud koostöö kohta kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas ajavahemikus 2011–2020, mis võeti vastu 7. detsembril 2010. aastal⁶,
- võttes arvesse komisjoni talituste töödokumenti „Edusammud ühiste Euroopa eesmärkide saavutamisel hariduse ja koolituse valdkonnas” (SEC(2011)0526),
- võttes arvesse oma 6. juuli 2010. aasta resolutsiooni noorte tööturule juurdepääsu soodustamise ning praktika, internatuuri ja väljaõppeperioodi staatuse tugevdamise kohta⁷,
- võttes arvesse komisjoni 6. oktoobri 2011. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Liidu sotsiaalsete muutuste ja innovatsiooni programmi kehtestamise kohta (COM(2011)0609),
- võttes arvesse hiljuti vastu võetud viiest määrusest ja ühest direktiivist koosnevat paketti Euroopa Liidu majanduse juhtimise kohta⁸,
- võttes arvesse komisjoni 20. detsembri 2011. aasta teatist noortele pakutavate võimaluste algatuse kohta (COM(2011) 0933),
- võttes arvesse komisjoni 29. juuni 2011. aasta teatist „Mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020” (COM(2011)0398),
- võttes arvesse kodukorra artiklit 48,

¹ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0370.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0190.

³ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0263.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0453.

⁵ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0531.

⁶ IP/10/1673.

⁷ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0262.

⁸ ELT L 306, 23.11.2011, lk 1.

- võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit (A7-0263/2012),
- A. arvestades, et praegusel majandus- ja rahanduskriisil on pikaajaline mõju mitte ainult majanduskasvule, vaid ka tööhõivele, vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ulatusele, riigi säästudele ning sotsiaalsete investeeringute kvantiteedile ja kvaliteedile Euroopas;
- B. arvestades, et viimastel aastatel on avalik sektor võtnud endale suure võlakoorma ning liigse võlakoormuse vältimiseks on enamik kriisile reageerimise meetmeid viimasel ajal järginud lühiajalisi eesmärke riigi rahanduse stabiilsuse taastamiseks ja need on olnud tõepoolest vajalikud pingutused meie majanduse kaitseks, ning arvestades, et need kokkuhoiumeetmed ja eelarve konsolideerimine tuleks siduda ulatusliku ja ambitsioonika investeerimisstrateegiaga jätkusuutliku majanduskasvu, tööhõive, sotsiaalse ühtekuuluvuse ja konkurentsivõime edendamiseks ning sotsiaalse juhtimisega, kuna nii tekiks tugev järelevalve- ja kontrollimehhanism strateegia „Euroopa 2020” tööhõive- ja sotsiaalsete eesmärkide jälgimiseks;
- C. arvestades, et Lissaboni strateegia ja Euroopa tööhõivestrateegia ei ole osutunud edukaks, ja arvestades, et strateegia „Euroopa 2020” edukus ei ole veel kindel ning nõuab liikmesriikide ja Euroopa institutsioonide tunduvalt tugevamat tegutsemist konkurentsivõimet, majanduskasvu ja tööhõivet parandavate meetmete rakendamise näol;
- D. arvestades, et hiljuti avaldatud iga-aastane majanduskasvu analüüs ja ühine tööhõivearuanne näitasid, et enamik liikmesriike ei pööra piisavalt tähelepanu strateegia „Euroopa 2020” sotsiaal-, tööhõive- ja hariduseesmärkidele, kuna eelarve konsolideerimine ei ole veel vajalikul määral edenenum ja seda peetakse endiselt prioriteediks;
- E. arvestades, et töötuse määr ELi 27-s liikmesriigis tervikuna suurenes 7,1%-lt 2008. aastal rohkem kui 10%-ni 2012. aasta jaanuaris, kusjuures piirkonniti on suuri erinevusi ning tööpuudus mõjutab eelkõige noori inimesi, madala kvalifikatsiooniga töötajaid ja pikaajalisi töötuid, ning arvestades, et see koos rahvastiku vananemisega toob pikas perspektiivis kaasa tõsise inimkapitali kaotamise riski ning see võib avaldada pöördumatut mõju tööturule, eelkõige uute töökohtade loomisele, konkurentsivõimele ja sotsiaalsele ühtekuuluvusele;
- F. arvestades, et 80 miljonit eurooplast elab praegu vaesuse piiril ja 2010. aastal tõusis töötutes leibkondades elavate laste ja täiskasvanute määr peaaegu 10%-ni; arvestades, et see asjaolu koos laste vaesuse, vaesuses elavate töötavate inimeste arvu suurenemise ja noorte töötuse kõrge määraga suurendab tulevikus veelgi vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohtu ning selle edasikandumist n-ö pärandina;
- G. arvestades, et keskmine vaesuse määr 16–24 aastaste inimeste hulgas oli Euroopas 2011. aastal 21,6% ning et noortele jäävad suurema tõenäosusega ebakindlad, tähtajalised või osalise tööajaga töökohad, ning arvestades, et noortel on ka suurem oht töötuks jääda; arvestades, et ebakindel tööhõive on viimastel aastatel märgatavalt kasvanud ning osas riikides suureneb plahvatuslikult tööpuudus;
- H. arvestades, et Euroopa Liidu tulemused hariduse ja koolituse vallas on – osalt investeeringute vähesuse tõttu – ikka veel ebapiisavad, et täita tööturu vajadusi, ning ei

vasta kasvavatele oskusuutele vabade töökohtade puhul ega ka oskustele, mida läheb vaja tulevikus palju töökohti pakkuvates sektorites;

- I. arvestades, et surve sotsiaallabisüsteemidele on kulutuste suurenemise ja tulude vähenemise tõttu kasvanud ning suurenenud on ka surve kulusid kärpida; arvestades, et nõrk majanduskasv, pikaajalise töötuse püsivalt kõrge tase, vaesuses elavate töötavate inimeste arvu suurenemine, mitteametlikult töötamise levik ja ning üha sagedasem töötus noorte seas süvendavad seda suundumust ilmselt veelgi;
- J. arvestades, et hästi suunatud sotsiaalinvesteeringud on olulised, et tagada tulevikus korralik tööhõive tase nii meestele kui ka naistele, stabiliseerida majandust, arendada töötajate oskusi ja teadmisi ning tõsta Euroopa Liidu konkurentsivõimet;
- K. arvestades, et VKEdel on oluline uute töökohtade loomise potentsiaal ning tähtis osa uuele jätkusuutlikule majandusele üleminekul;

Uus sotsiaalinvesteeringute käsitlus Euroopas

- 1. tuletab meelde, et sotsiaalinvesteeringutega, mis tähendavad rahaliste vahendite eraldamist ja kasutamist sotsiaalse ja majandusliku kasu saamiseks, püütakse lahendada esilekerkivaid sotsiaalseid riske ja rahuldamata vajadusi ning need investeeringud keskenduvad avaliku sektori poliitikale ja inimkapitali investeerimise strateegiatele, millega aidatakse üksikisikutel, perekondadel ja kogukondadel kohaneda mitmesuguste muutustega, hakkama saada muutuvatel tööturgudel ja olla valmis lahendama muid suuri ülesandeid, näiteks omandama uusi oskusi tulevikus palju töökohti pakkuvates sektorites töötamiseks;
- 2. leiab, et muu hulgas võib sotsiaalseteks investeeringuteks lugeda kõik avalikud sotsiaal- ja tervishoiuteenused, haridusteenused ja nendega seotud teenused, mis on ostetud erasektori teenuseosutajatelt, ning tuletab meelde, et lepingutega on need antud riikide pädevusse;
- 3. rõhutab, et sotsiaalinvesteeringute üks olulisemaid omadusi on võime siduda sotsiaalseid ja majanduslikke eesmärke ning seetõttu ei tohiks neid võtta üksnes kuludena, vaid ennekõike investeeringutena, mis hakkavad tulevikus käegakatsutavat tulu tooma, kui neid õigesti kasutatakse;
- 4. märgib seetõttu, et sihtotstarbelised sotsiaalinvesteeringud peaksid moodustama olulise osa ELi ja selle liikmesriikide majandus- ja tööhõivepoliitikast ning kriisivastastest meetmetest, et täita strateegias „Euroopa 2020” seatud tööhõive-, sotsiaal- ja haridusalased eesmärgid;
- 5. on seisukohal, et sotsiaalinvesteeringute vallas on eriti tähtsad tegurid sotsiaalse ettevõtluse hõlbustamine ja edendamine ning mikrorediidi kättesaadavaks tegemine haavatavatele elanikkonnarühmadele ja neile, kes on tööturult kõige kauemaks eemale jäänud, kuna nende meetmetega on võimalik luua uusi püsivaid töökohti, mis sageli peavad vastu ka majandustsükli muutustele;
- 6. märgib, et kriisi tõttu tuleb Euroopa sotsiaalmudelit ajakohastada, riikide sotsiaalpoliitika tuleb uuesti läbi mõelda ning heaoluriigist, mis reageerib peamiselt turutõrgetest

tulenevatele kahjudele, tuleb üle minna „aktiveerivasse heaoluriiki”, mis investeerib inimestesse ning annab vahendid ja stiimulid, et luua püsivaid töökohti, edendada majanduskasvu ning ära hoida sotsiaalseid moonutusi; märgib, et kriis on veelgi suurendanud vajadust investeerida sotsiaalsesse ettevõtlusse;

Aktiveeriv heaoluriik

7. kutsub sellega seoses liikmesriike ja komisjoni üles säilitama tasakaalu kriisist tulenevate praeguste raskuste ületamise meetmete ning keskpika perioodi ja pikaajaliste meetmete vahel ning tähtsustama eelkõige meetmeid, mis
 - a) aitavad töötutel tööturule naasta, luues selleks innovatiivse ja dünaamilise keskkonna ning pakkudes individuaalseid lahendusi ja vajalikku koolitust; aitavad tööturule tulijatel tööd leida ning luua tingimused sujuvamaks üleminekuks hariduse omandamiselt ja koolituselt tööellu;
 - b) aitavad tõrjuda noorte tööpuudust ja annavad võimaluse noori püsivalt tööeluga siduda – ka neid noori, kellel ei ole töökohta ega haridust ega kutseharidust;
 - c) aitavad kiirendada majanduskasvu, võimaldades eeskätte VKEdes luua kvaliteetseid ja püsivaid töökohti nii naistele kui ka meestele; aitavad parandada tööviljakust ja tööjaotust;
 - d) aitavad parandada tööga rahulolu ja vähendada tööelust kõrvalejäämise põhjusi, näiteks tööõnnetusi, diskrimineerimist töökohal ja muid halbu töötingimusi;
 - e) aitavad investeerida kõikide vanuserühmade elukestvasse haridusse ja koolitusse, kusjuures erilist rõhku pannakse väikelaste haridusele ja kolmanda taseme hariduse kättesaadavusele, ettevõtete ja koolide koostööle, töökohakoolitusele, erikoolitusele tööjõupuuduse all kannatavates valdkondades ning kutseharidusele;
 - f) aitavad investeerida innovatsiooni, toetades innovatiivsete toodete valmistamist ja innovatiivsete teenuste pakkumist eeskätt seoses kliimamuutuste, energiatõhususe, tervishoiu ja elanikkonna vananemisega;
 - g) aitavad tööturul kaotada soolise segregatsiooni;
 - h) aitavad parandada töösuhete paindlikkuse ja turvalisuse tasakaalustatust, et edendada tööhõivet ning ühitada pere- ja tööelu;
 - i) aitavad kohandada pensionisüsteeme vastavalt muutuvatele majandus- ja demograafilistele tingimustele, teostada vajalikke reforme, pidades silmas nende süsteemide jätkusuutlikkust ja usaldusväarsust, ning vähendada inimeste majandusliku sõltuvuse määra, näiteks luua tingimused vabatahtlikuks kauem töötamiseks parema töötervishoiu ja -ohutuse, mitmesuguste stiimulite ja paindlike töövormide kaudu ning suurendada tööhõivet kõikides vanuserühmades;
 - j) aitavad võidelda vaesuse ning sotsiaalse ja tervishoiulise tõrjutusega, kusjuures erilist rõhku pannakse tõkestavatele ja ennetavatele meetmetele;
8. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles tegema järgmist: välja töötama majanduskasvu ja tööhõivet soodustavaid meetmeid (näiteks VKEde tugevam toetamine ning tõhusamad, sihipärasemad ja aktiveerivamad töötusega võitlemise meetmed ja sotsiaalabiskeemid) korraldama elukestvat õpet ja erikoolitust seoses tööjõupuuduse all kannatavate sektorite

ning piirkondlike ja kohalike tööturgude vajadustega ning korraldama pikaajalistele töötututele ümberõpet, et neil säiliks töövalmidus, edendama elukestvat ametioskuste täiustamist, kutseharidust, töökohakoolitust ja tasustatavat praktikat, pöörates erilist tähelepanu töötutele noortele ja madala kvalifikatsiooniga töötajatele; tegema jõupingutusi selleks, et täistööajaga töötajad saaksid oma tööst elatuda;

9. nõuab, et noortöötuse probleem peab olema sotsiaalinvesteeringute strateegia tähtis osa; kutsub liikmesriike üles tegema investeeringuid ja rakendama ambitsioonikaid strateegiaid, et vältida nn kadunud põlvkonna teket ning parandada noorte inimeste pääsu tööturule järgmiste meetmetega:

a) arendada partnerlust koolide, koolituskeskuste ning kohalike või piirkondlike ettevõtete vahel;

b) pakkuda noortele koolitust, kõrgetasemelisi praktikaprogramme, kutsekoolituskavasid (koostöös eraettevõtjatega) ning abi ja nõustamist vanemate töötajate poolt, et kaasata ja koolitada noori inimesi töökohal;

c) edendada ettevõtlust ja nn Euroopa noortegarantiid ning luua tööandjatele stiimuleid, et nad võtaksid tööle kooli lõpetanuid;

d) kindlustada sujuvam üleminek koolist tööle ning edendada üleeuroopalist ja piirkondlikku liikuvust;

10. rõhutab isiklikku vastutust, pidades silmas seda, et inimesed ise peaksid mõtlema sellele, mida nad saaksid teha, et tagada endale edu n-ö talentide konkurentsisis;

11. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles rakendama kõiki võimalikke meetmeid, et parandada kõikide tasandite haridussüsteeme järgmiste abinõudega: pöörata suurt tähelepanu varase lapsepõlve arengustrateegiale; luua koolides kaasav õhkkond; takistada kooli poolelijätmist; parandada keskhariduse taset ning võtta kasutusele juhendamine ja nõustamine, pakkuda õpilastele paremaid tingimusi edukaks pääsuks kolmanda taseme haridusse või otse tööturule sisenemiseks; välja töötada vahendeid, millega saaks paremini välja selgitada tulevikus vajaminevaid oskusi ning tugevdada haridusasutuste, ettevõtete ja tööhõivetalituste koostööd; parandada kutsekvalifikatsioonide tunnustamist ja arendada välja riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud;

12. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama tasakaalu tööturu turvalisuse ja paindlikkuse vahel, rakendades selleks ulatuslikult turvalise paindlikkuse põhimõtteid, ning tegelema tööturu killustatuse probleemiga, pakkudes inimestele nii piisavat sotsiaalset kaitset üleminekuperioodidel või ajutise töölepingu või osalise tööajaga töölepingu korral kui ka juurdepääsu koolitustele ning ametialase tõusu ja täistööajaga töötamise võimalustele; kutsub liikmesriike üles investeerima sellistesse teenustesse nagu soodsa hinnaga, täisajaga ja kvaliteetne lastehoid, pikapäevarühmad ja eakate hoolekanne, kuna need aitavad edendada soolist võrdõiguslikkust, suurendada töö- ja eraelu tasakaalustatust ning luua raamistikku, mis võimaldab siseneda või naasta tööturule;

13. kutsub neid liikmesriike, kes ei ole seda veel teinud, üles teostama vajalikke reforme, et muuta oma pensionisüsteemid jätkusuutlikuks, turvaliseks ja kaasavaks ning vähendada

inimeste majandusliku sõltuvuse määra, et tööjõu hulk säiliks piisavalt suurena, ning seostada see pideva töötingimuste parandamise ja selliste elukestva õppe kavade rakendamisega, mis võimaldavad tervislikumat ja pikemat kutsetegevuse aega;

Sotsiaalinvesteeringute kokkulepe aitab paremini juhtida.

14. kutsub liikmesriike üles suurendama jõupingutusi, et võtta sotsiaalinvesteeringud oma keskmistesse ja pikaajalistesse eelarve-eesmärkidesse ning riiklikesse reformikavadesse; kutsub Euroopa Ülemkogu ja komisjoni üles kontrollima paremini strateegia „Euroopa 2020” tööhõive- ja sotsiaalvaldkonna eesmärkide täitmist;
15. märgib, et tööhõive- ja sotsiaalvaldkonna eesmärkide nõuetekohase täitmise tagamiseks tuleb hiljuti välja töötatud Euroopa Liidu makromajanduse ja eelarve järelevalve süsteemi täiendada tööhõive- ja sotsiaalpoliitika parema seirega; kutsub komisjoni seetõttu üles kaaluma ühiste sotsiaalinvesteeringute indikaatorite ülevaatesüsteemi sisseviimist, et jälgida ELi liikmesriikide ja liidu tasandi saavutusi selles valdkonnas, ning edendada Euroopa sotsiaalse märgise loomise kaudu ettevõtete, eelkõige VKEde sotsiaalset vastutust;
16. kutsub liikmesriike üles kaaluma sotsiaalinvesteeringute kokkuleppe sõlmimist, millega määratakse kindlaks investeeringute eesmärgid ja loodaks tugev kontrollimehhanism, et parandada jõupingutusi strateegia „Euroopa 2020” tööhõive-, sotsiaal- ja hariduseesmärkide täitmiseks; see sotsiaalinvesteeringute kokkulepe peaks – näiteks sarnaselt laiendatud euroala paktiga – sisaldama loetelu sotsiaalinvesteeringutega seotud erimeetmete kohta, mida liikmesriigid peaksid rakendama etteantud aja jooksul, et täita tööhõive-, sotsiaal- ja haridusalased eesmärgid vastavalt iga-aastasele majanduskasvu analüüsile ja riiklikele reformikavadele; selleks tuleks rakendada regulaarset järelevalveraamistikku, milles oleks tähtis osa Euroopa Komisjonil ja Euroopa Parlamendil ning millesse peaksid olema kaasatud kõik nõukogu asjakohased üksused;
17. kutsub komisjoni üles rakendama kõiki võimalikke meetmeid, et innustada liikmesriike sõlmima kokkulepet sotsiaalinvesteeringute kohta ja liikmesriike selles abistada, ning alustama tööhõive-, sotsiaal- ja hariduseesmärkide hindamist Euroopa poolaastal 2013;
18. kutsub liikmesriike üles tagama, et mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 sisaldaks asjakohaseid eelarvevahendeid Euroopa sotsiaalinvesteeringute stimuleerimiseks ja toetamiseks, ning et kasutatavaid vahendeid kasutataks ratsionaalselt ja tõhusalt, ning tagama, et struktuurifondide, eelkõige Euroopa Sotsiaalfondi kaudu toetataks sotsiaalinvesteeringuid, ja sotsiaalfondi prioriteetides kajastuksid liikmesriikide konkreetsed vajadused; kutsub komisjoni üles tegema liikmesriikidele sotsiaalinvesteeringute tarbeks kättesaadavaks teised võimalikud rahastamisallikad, kui komisjon leiab, et see on vajalik;
19. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

SELETUSKIRI

Praegune majandus- ja finantskriis mõjutab kahtlemata pikaajaliselt ja tõsiselt mitte ainult Euroopa majandust, vaid ka tööhõive taset, riigi sääste ja sotsiaalinvesteeringuid Euroopas. Enamik hiljutisi ja praegusi vastuseid kriisile keskendub lühiajalistele eesmärkidele, millega püütakse taastada Euroopa Liidu majanduse jaoks üliolulist riigi säästude jätkusuutlikkust. Selles olukorras ei tohi me siiski eirata nende jõuliste meetmete võimalikku negatiivset mõju Euroopa tööhõivele ja konkurentsivõimele ning vastukaaluks tuleb võtta täiendavalt nii kasvu ja tööhõivet soosivad meetmed kui ka teha põhjalikult läbi mõeldud sotsiaalinvesteeringuid.

Tulevikuväljakutsed

Majandus- ja finantskriisi tulemusena oli EU 27-s töötuse määr 2012. aasta jaanuaris üle 10 %. Lisaks tuleb Euroopal hakkama saada väga tõsise noorte töötuse probleemiga, mis koos enneolematult keerulise üleminekuga koolist tööle tekitab tööturult kõrvalejäämise riski ning pikemas perspektiivis ka inimkapitali kaotuse ohu. Teine pakiline probleem on olukord seoses madala kvalifikatsiooniga töölistega, kes kogevad pidevalt vähenevat tööturu nõudlust, mis tuleneb nii valdkondlikust liikumisest kõrgtehnoloogia ja teadmispõhise tegevuse poole kui ka järjest kasvavast vaesuses elavate inimeste hulgast, keda ohustab sotsiaalne tõrjutus.

Tööturu niigi raske olukorra muudavad keerulisemaks haridussüsteemi ees seisvad ja elanikkonna vananemisega seotud probleemid. Ühest küljest on kehvad haridustulemused Euroopa Liidus ebapiisavad, et täita tööturu vajadusi, ja jäävad alla vabade töökohtade kasvavatele oskuse nõuetele. Murega tuleb märkida asjaolu, et 2010. aastal jättis 14,1 % 18–24-aastastest noortest kooli pooleli ning enam kui 20 % kõigist lastest ei täitnud kirja- ja arvutamisoskuse põhinõudeid. Teisest küljest langeb tööturule sisenevate inimeste arv elanikkonna vananemise tõttu ja tööealise elanikkonna hulk hakkab 2012. aastast vähenema, mille tulemusena jääb 2060. aastaks ühe 65-aastase või vanema kohta vaid kaks töötavat kodanikku. Need demograafilised trendid kujutavad endast tõsiseid tagajärgi tööturule, majanduskasvu potentsiaalile ja riigi säästudele.

Kriisi tulemusena on mitmetes riikides tekkinud lisaks suurem vajadus sotsiaalabi skeemide järele ning märgatavalt on langenud pensioniskeemide, töötuskindlustuse ja tervishoiusüsteemi tulud. Pikaajalise töötuse kõrged määrad süvendavad seda trendi tõenäoliselt veelgi.

Kahjuks näib, et enamikul hiljuti kriisile antud vastustest puudub sotsiaal- ja tööhõivepoliitika mõõde. Hiljuti avaldatud iga-aastane majanduskasvu analüüs ja ühine tööhõivearuanne näitasid, et kõik liikmesriigid ei pööra piisavalt tähelepanu strateegia „Euroopa 2020” sotsiaal-, tööhõive- ja hariduseesmärkidega, kuna eelarve konsolideerimist on kõikjal vaja jätkuvalt käsitleda prioriteedina.

Sotsiaalinvesteeringute tähtsus

Et taastada Euroopas jätkusuutlik kasv, tuleb tingimata tegeleda ülalmainitud probleemidega hästi suunatud sotsiaalinvesteeringute kaudu, mille eesmärk on valmistada üksikisikud, pered ja ühiskond ette kohanemiseks muutuvate majandustingimuste ning tööturu nõuetega. Samal

ajal riigi rahanduse jätkusuutlikkuse kindlustamisega peaksid liikmesriigid pöörama võrdset tähelepanu töötute, eriti pikaajaliste töötute abistamisele, et nad naaseksid tööle, jätkusuutlike ja kvaliteetsete töökohtade loomisele, töö tootlikkuse ja töökohtade jaotamise parandamisele, haridusse ja koolitusse investeerimisele, parandades haridustulemusi ning lõpetajate ja töötajate vastavust tööturunõuetele, paindlikkuse ja turvalisuse vahelise tasakaalu tugevdamisele ning pere- ja tööelu ühendamisele, pensionisüsteemide reformimisele ja pikemaajalise töötamise tingimuste parandamisele, vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega võitlemisele.

Hõlmates suurt hulka poliitikavaldkondi, on sotsiaalinvesteeringud olulised, et tagada tulevikus piisav tööhõive määr ning parandada Euroopa konkurentsivõimet. Kuna nende eesmärk on lähendada sotsiaalseid ja majanduslikke eesmärke, ei peaks valitsused neid käsitlema ainult kui kulusid, vaid pigem kui investeeringuid, mis hakkavad tulevikus käegakatsutavat kasu tooma. Peale selle näib, et kriis nõuab liikmesriikidelt, et nad mõtleksid järele oma sotsiaalpoliitika üle ja läheksid „aktiivsest heaoluriigist” üle „aktiveerivasse heaoluriiki”, mis investeerib inimestesse ning annab kodanikele vajalikud vahendid ja stiimulid, selle asemel et pelgalt reageerida turutõrgetest tulenevatele kahjudele. Võttes arvesse eespool mainitud, peame tagama, et sotsiaalinvesteeringud oleksid oluline osa Euroopa majandus- ja tööhõivepoliitikas ning Euroopa Liidu vastuses kriisile.

Euroopa Liidu mõõde ja parem juhtimine

Näib, et on tungiv vajadus luua Euroopa Liidu ühtne lähenemisviis sotsiaalinvesteeringutele. Esimene katse luua ühtset Euroopa Liidu vastust Euroopa tööhõive- ja sotsiaalprobleemidele – Lissaboni strateegia ja Euroopa tööhõivestrateegia – kukkus läbi nõrga juhtimise tõttu ja kahjuks näib, et ka strateegia „Euroopa 2020” edu ei ole kindel ning nõuab liikmesriikidelt jõulisemat tegutsemist. Seetõttu on raportöör seisukohal, et hiljuti välja töötatud majanduspoliitika ja makromajanduslik järelevalve vajavad lisaks tööhõive- ja sotsiaalpoliitika seiret. Sellest tulenevalt kutsub raportöör liikmesriike üles kirjutama alla kokkuleppele sotsiaalinvesteeringute kohta, mille abil saavad nad paremini juhtida ja kontrollida strateegia „Euroopa 2020“ tööhõive-, sotsiaal- ja hariduseesmärkide täitmist. Samuti kutsub ta komisjoni üles välja töötama ühiste sotsiaalinvesteeringute indikaatorite ülevaatesüsteemi, et jälgida edusamme Euroopa Liidu riikides. Tõeline sotsiaalinvesteeringute strateegia nõuab piisavat rahastamist, seepärast kutsub raportöör nõukogu üles veenduma, et hetkel arutluse all olev „Mitmeaastane finantsraamistik 2014–2020” sisaldab piisavaid eelarvevahendeid, mida on tarvis Euroopa sotsiaalinvesteeringute jaoks, ja ühtlasi panema struktuurifondid, eelkõige Euroopa Sotsiaalfondi, sotsiaalseid investeeringuid toetama.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	10.7.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 35 -: 2 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Phil Bennion, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Philippe Boulland, David Casa, Ole Christensen, Minodora Cliveti, Emer Costello, Frédéric Daerden, Karima Delli, Sari Essayah, Marian Harkin, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Danuta Jazłowiecka, Ádám Kósa, Jean Lambert, Veronica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Csaba Óry, Siiri Oviir, Konstantinos Poupakis, Sylvana Rapti, Elisabeth Schroedter, Nicole Sinclair, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Georges Bach, Kinga Göncz, Svetoslav Hristov Malinov, Anthea McIntyre, Antigoni Papadopoulou, Evelyn Regner